

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og
Fiskeri

FLF alm. del - Bilag 172

Offentligt

NOTE (FLF-sekr.)

Det kan oplyses, at det er gratis for
folketingsmedlemmer at deltage

DEBATMØDE

Arrangører Akademiet for de Tekniske Videnskaber, ATV, og
Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab

Tid Torsdag den 12. januar 2006, kl. 10.00 – ca. 16.30
(Registrering fra kl. 9.30)

Sted Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, KVL
Thorvaldsensvej 40, Frederiksberg, lokale 3-14

ATV

Magtudredning i fødevarekæden - hvem bestemmer, hvad vi skal spise?

Gennem mange år har supermarkeds kæderne fået en mere og mere dominerende stilling i fødevarekæden. Tendensen er ikke ny. Det er størrelsesordenen af magtkoncentration i kæden, der nu påkalder sig opmærksomhed, både nationalt og internationalt. Indtil midten af sidste århundrede havde landbruget ubestridt den største indflydelse i fødevarekæden. Landbrugets produktion og eksport bestemte i vid udstrækning, hvad danskerne skulle spise. Siden flyttede magten op gennem kæden, først til de store fødevareindustrier, som kunne dominere ved både national og global markedsføring af egne brands, siden videre mod supermarkederne og forbrugerne. Man ser f.eks., at de store supermarkeds kæder i dag vil markedsføre deres egne mærker, og at fødevareindustrierne i vid udstrækning må bøje sig.

I de sidste årtier er der som følge af denne udvikling i fødevarekæden opstået en "flaskehals", som hastigt snævres ind. Flaskehalsen består af de få personer, som køber ind til supermarkeds kæderne. I Danmark står 14-16 personer for indkøb af madvarer til alle de store kæder. Det vil sige, at 14-16 personer indkøber 85 pct. af de fødevarer, vi danskere spiser. Det siger sig selv, at disse indkøberes valg har stor betydning for hele kæden på både forsynings- og afsætningssiden. Baggrunden for denne koncentration i indkøbsleddet er angiveligt den voldsomme priskonkurrence i detailhandelen. For at opnå stordriftsfordele opkøber kæderne hinanden og/eller indgår samarbejde om indkøb.

Den samme udvikling ses i hele EU. 600 supermarkeds kæder har dominerende indflydelse på, hvordan produktionen fra 3,2 mio. landmænd/primærproducenter når frem til tallerkenene hos 160 mio. forbrugere. En undersøgelse af CAP Gemini/Ernst & Young viser, at kæderne i praksis har indgået indkøbsaftaler således, at de ultimativt vigtigste beslutninger i fødevarekæden træffes ved blot 110 'buying desks'. Ved disse indkøbsskriveborde udformes specifikationer for alt, hvad landmænd, transportfirmaer, fødevareindustrier etc. skal leve op til mht. art, mængde, kvalitet m.m. I et marked med overproduktion af fødevarer har disse indkøbere en enestående styrkeposition.

Program

9.30	Registrering
10.00	Velkomst <i>v/ Civilingeniør Jørgen Højmark Jensen</i> <i>formand for ATV's faggruppe for Kemi, bio- og geovidenskaber</i>
10.15	Power in the Food System, International Trends and Processes <i>v/ Professor Tim Lang, Food Policy, City University, London</i>
11.00	Hvordan udvikler supermarkedskæder og øvrige detailhandel sig i Danmark, i EU og globalt? <i>v/ Lektor Mogens Bjerre, Institut for Afsætningsøkonomi, Handelshøjskolen i København</i>
11.30	Hvad bestemmer supermarkedernes indkøb? <i>v/ Professor Hans Skytte, Institut for Marketing og Statistik, Handelshøjskolen i Århus</i>
12.00	Frokost
13.00	Hvad er konsekvenserne for landbruget i Danmark og globalt? Og hvad er konsekvenserne for økonomi og beskæftigelse m.m.? <i>v/ Direktør Søren Frandsen, Fødevareøkonomisk Institut, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole</i>
13.30	Hvad betyder udviklingen for egnsudvikling, infrastruktur, landskab mm.? <i>v/ Lektor Michael Tophøj Sørensen, Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, Aalborg Universitet</i>
14.00	Hvem ønsker alternativer? <i>v/ Lektor Katherine O'Doherty Jensen</i> <i>Institut for Human Ernæring,</i> <i>Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole</i>
14.30	Pause
14.50	Paneldebat mellem foredragsholdere, debatindledere og publikum <i>Ordstyrer: Jørgen Højmark Jensen</i> <i>Debatindledere - 10 min. fra hhv.</i> <i>Landbrug: Per Bach Laursen, præsident for det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab</i> <i>Industri: Direktionen, Arla Foods</i> <i>Supermarkedskæder: Koncerndirektør Jan Lundgren, COOP Norden</i> <i>Forbrugere: Direktør Rasmus Kjeldahl, Forbrugerrådet</i>
16.20	Afrunding <i>v/ Jørgen Højmark Jensen</i>
